

Datum van
inontvangstneming

:

11/07/2024

Zaak C-369/24

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

24 mei 2024

Verwijzende rechter:

Fővárosi Törvényszék (Hongarije)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

13 mei 2024

Verzoekende partijen:

MET Magyarország Energiakereskedő Zrt.

Global NRG ROM SRL

Verwerende partij:

Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal

Fővárosi Törvényszék (Hongarije)

[OMISSIS]

Eerste verzoekende partij: MET Magyarország Energiakereskedő Zrt.
([OMISSIS] Boedapest [OMISSIS])

[OMISSIS]

Tweede verzoekende partij: Global NRG ROM SRL ([OMISSIS] Odorhei
Secuiesc, provincie Hargita, Roemenië)

[OMISSIS]

Verwerende partij: Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal;
[OMISSIS] Boedapest [OMISSIS]).

[OMISSIS]

Interveniënte aan de zijde van de verwerende partij: FGSZ Földgázz szállító Zrt. ([OMISSIS] Siófok [OMISSIS])

[OMISSIS]

Voorwerp van het hoofdgeding: toetsing van de rechtmatigheid van een besluit [OMISSIS] op energiegebied

Beslissing

De Fővárosi Törvényszék (rechter voor de agglomeratie Boedapest, Hongarije) heeft bij het Hof van Justitie van de Europese Unie een prejudiciële procedure ingeleid met het oog op de uitlegging van artikel 35, lid 1, van verordening (EU) 2017/460 van de Commissie van 16 maart 2017 tot vaststelling van een netcode betreffende geharmoniseerde transmissietariefstructuren voor gas (hierna: „verordening 2017/460”).

De Fővárosi Törvényszék stelt het Hof van Justitie van de Europese Unie de volgende prejudiciële vraag:

Moet artikel 35, lid 1, van verordening 2017/460, gelet op de beginselen van rechtszekerheid en gewettigd vertrouwen, aldus worden uitgelegd dat de daarin neergelegde vrijstelling ook van toepassing is op langlopende contracten voor het boeken van capaciteit die vóór 2017 zijn gesloten en waarvan de prijsclausules niet bepalen dat het bij de sluiting van het contract vastgestelde capaciteits- en/of commoditygebaseerde transmissietarief uitsluitend kan veranderen volgens een vooraf bepaalde formule die is gebaseerd op de door het nationale bureau voor de statistiek vastgestelde consumentenprijzenindex, maar waarin – krachtens een dwingende bepaling van nationaal recht – in plaats van het berekende tarief het officiële tarief voor netgebruik wordt toegepast indien dit laatste tarief lager is, waarbij het officiële tarief het tarief is dat de partijen in de volgende periode indexeren en voor de bepaling waarvan de instantie, behalve met de indexering, rekening houdt met nieuwe kortlopende contracten voor het boeken van capaciteit die zijn gesloten voor een bepaalde interconnector en met de daaruit voortvloeiende inkomsten, alsmede met het interne rendement?

[OMISSIS] [nationale procesrechtelijke overwegingen]

Gronden

- 1 De Fővárosi Törvényszék, als de bestuursrechter die kennisneemt van een zaak die betrekking heeft op energie, verzoekt het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: „Hof”) overeenkomstig artikel 267 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie („VWEU”) om uitlegging van een aantal bepalingen van Unierecht, welke noodzakelijk is voor de beslechting van het hoofdgeding.

Voorwerp van het hoofdgeding en relevante feiten

- 2 De belanghebbende partij die intervenueert ter ondersteuning van verweerster beheerde in 2008, als eigenaar en beheerder van het Hongaarse hogedrukpijpleidingennet voor aardgastransmissie en beheerder van het aardgastransmissiesysteem (hierna: „systeembeheerder”), de zogenoemde „open season”-procedures voor het boeken van capaciteit met het oog op de verkoop van capaciteit op lange termijn van de gaspijpleiding tussen Algyő (Hongarije) en Arad (Roemenië) (hierna: „pijpleiding”). Ook verzoeksters hebben aan die procedure deelgenomen, als inschrijvers, in hun hoedanigheid van aardgas verkopende ondernemingen die gebruikmaken van het aardgastransmissienetwerk (hierna: „netgebruikers”). Op 20 oktober 2008 heeft de systeembeheerder met verzoeksters langlopende contracten voor capaciteitsboeking, aardgastransmissie en netbeheer (hierna: „langlopende contracten”) voor de periode 2010-2030 gesloten, die door de partijen meerdere malen zijn gewijzigd zoals uiteengezet in de punten 7 en 8 hieronder.
- 3 Verweerster, Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (Hongaarse regulerende instantie voor de energiesector en de diensten van openbaar nut; hierna „MEKH”), heeft in de op dat moment geldende tariefregeling de officiële tarieven voor netgebruik voor niet-geboekte capaciteit in de langlopende contracten vastgesteld. Tot 30 september 2019 heeft verweerster de officiële tarieven voor netgebruik voor de hoeveelheden vrije capaciteit die niet door de langlopende contracten werden bestreken met betrekking tot het exitpunt aan de grens tussen Hongarije en Roemenië (grensexitpunt Csanádpalota) vastgesteld, waarvoor zij een andere methode gebruikte dan die welke zij toepaste op andere punten van het Hongaarse aardgastransmissienet, te weten de zogenoemde „discounted cash flow-methode”, waarmee werd beoogd het rendement van de investering in de aanleg van de pijpleiding te waarborgen. Bij de vaststelling van het officiële tarief voor netgebruik heeft verweerster, naast de indexering, ook andere aspecten in aanmerking genomen, zoals bijvoorbeeld de nieuwe boekingen van capaciteit en de daaruit voortvloeiende inkomsten, evenals het interne rendement.
- 4 § 104, lid 7, van de a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. Törvény (wet XL van 2008 inzake de aardgasvoorziening; hierna „wet inzake de aardgasvoorziening”) – zoals gewijzigd bij de az energetikai tárgyú törvények módosításáról szóló 2011. évi XXIX. Törvény (wet XXIX van 2011 tot wijziging van de wetten tot regeling van de energiesector) – bepaalt dat met ingang van 1 juli 2011 „[i]n het contract [...] niet op rechtsgeldige wijze een hogere prijs dan de officiële prijs [kan] worden overeengekomen. Als de partijen geen prijs zijn overeengekomen en er een officiële prijs van kracht is voor het product of de dienst, prevaleert die laatste prijs. De officiële prijs prevaleert ook wanneer de partijen in strijd met de wet of met het besluit tot vaststelling van de officiële prijs een andere prijs zijn overeengekomen”.

- 5 Wat betreft het transmissietarief voor het grensexitpunt tussen Hongarije en Roemenië, voorziet de formule in clause 3 van de langlopende contracten in een jaarlijkse indexering (een „verhoging” volgens de bewoordingen van de contracten), volgens welke het specifieke tarief dat van toepassing is in de volgende periode wordt berekend op basis van een vooraf bepaalde formule die is gebaseerd op de door het nationale bureau voor de statistiek vastgestelde consumentenprijzenindex. Bij de jaarlijkse vaststelling van het transmissietarief houden de contractpartijen echter rekening met het officiële tarief voor netgebruik zoals vastgelegd in de op dat moment geldende tariefregeling – waarvan de toepassing verplicht is krachtens § 104, lid 7, van voornoemde wet inzake de aardgasvoorziening – zodat het door verzoeksters te betalen tarief niet hoger kan zijn dan dat officiële tarief. Op basis daarvan moesten verzoeksters vanaf het ingaan van de langlopende contracten tot en met 30 september 2019 elk jaar het laagste van de twee volgende bedragen betalen: het in het langlopende contract bepaalde geïndexeerde contractuele tarief, of het officiële tarief voor netgebruik zoals bepaald volgens de discounted cashflow-methode.
- 6 Op 6 april 2017 is verordening 2017/460 in werking getreden, waarvan artikel 6, lid 3, bepaalt dat op alle entry- en exitpunten in een bepaald entry-exitsysteem dezelfde referentieprijsmethodologie moet worden toegepast. Aangezien het Hongaarse pijpleidingensysteem als geheel één entry- en exitsysteem vormt, kunnen na de inwerkingtreding van verordening 2017/460 in beginsel geen verschillende referentieprijsmethodologieën meer worden toegepast op verschillende exitpunten. De nieuwe regels op basis van uniforme beginselen zijn voor het eerst toegepast in de referentieprijsmethodologie die is vastgesteld bij besluit H1565/2019, dat met ingang van 1 oktober 2019 van kracht is geworden. Als gevolg daarvan heeft verweerster het door verzoeksters op grond van de langlopende contracten te betalen tarief voor het exitpunt aan de Hongaars-Roemeense grens op dezelfde wijze vastgesteld als voor alle andere exitpunten van het systeem, op basis van de uniforme methodologie.
- 7 Volgens clause 3.1 van het door de rechtsvoorganger van de eerste verzoekster op 20 oktober 2008 ondertekende basiscontract [OMISSIS] (hierna „contract I”), „is het voor 1 januari 2010 berekende initiële individuele maximumtarief [bedrijfsgeheim van MET] HUF/m³/uur/jaar, met een minimumcapaciteitsboeking van [bedrijfsgeheim van MET] 1000 m³/uur/jaar”; „het berekende jaarlijkse tarief zal eenmaal per jaar worden verhoogd, voor het eerst met ingang van 1 juli 2010, welke verhoging van kracht wordt met ingang van het volgende gasjaar”. Diezelfde clause bevat de indexatieformule voor de transmissietarieven op basis van het vermogen. Clause 3 van het basiscontract voorziet er reeds in dat „indien de tariefregeling de aardgastransmissie- en systeembeheertarieven wijzigt ten opzichte van de voorwaarden van dit contract, de contractpartijen deze wijziging automatisch toepassen gedurende de looptijd van dit contract in overeenstemming met de omvang van de wijziging”.

Contract I is voor het eerst gewijzigd op 17 oktober 2011. Bij deze wijziging nr. 1 [OMISSIS] werd de volgende tekst toegevoegd aan clause 3: „Op het exitpunt

Csanádpalota wordt het tarief voor de dienst vastgesteld in het kader van een procedure overeenkomstig de toepasselijke regeling en conform het bepaalde in de a földgáz rendszerhasználati díjak megállapításáról szóló 31/2009. (VI. 25.) KHEM rendelet (besluit 31/2009 van 25 juni 2009 van de minister van Vervoer, Telecommunicatie en Energie tot vaststelling van de tarieven voor het gebruik van het aardgasnet; hierna: „tariefbesluit”), zoals gewijzigd. Om misverstanden te voorkomen verklaren de contractpartijen dat wanneer de op elk moment volgens het tariefbesluit geldende op capaciteit gebaseerde tarieven gunstiger zijn voor de netgebruiker dan de volgens clause 3.1 van het contract vastgestelde tarieven, automatisch eerstgenoemde tarieven worden toegepast.” Het initiële maximumtarief werd ook gewijzigd in die zin dat „het voor 1 juli 2010 berekende initiële individuele maximumtarief [bedrijfsgeheim van MET] HUF/MJ/m3/uur/jaar bedraagt, met een minimumcapaciteitsboeking van [bedrijfsgeheim van MET] 1000 MJ/uur/jaar”.

Wijziging nr. 2 [OMISSIS] van contract I vond eveneens plaats op 17 oktober 2011; als gevolg van deze wijziging werd het tarief niet langer geïndexeerd voor de periode van het gasjaar dat liep van 1 juli tot 30 juni, maar werd voor de periode van 1 tot en met 12 juli 2011 een „initieel individueel maximumtarief van [bedrijfsgeheim van MET] HUF/MJ/uur/jaar” vastgesteld en met ingang van 13 juli 2011 een individueel initieel maximumtarief van [bedrijfsgeheim van MET] HUF/MJ/uur/jaar.

Wijziging nr. 3 [OMISSIS] van contract I vond plaats op 29 juni 2012; bij deze wijziging werd vastgelegd dat het „voor de periode van 1 juli 2012 tot 1 juli 2013 berekende individuele maximumtarief [bedrijfsgeheim van MET] HUF/MJ/uur/jaar bedraagt” en dat „aangezien het voor het gasjaar 2012/2013 berekende individuele maximumtarief van ([bedrijfsgeheim van MET] HUF/MJ/uur/jaar) hoger is dan het maximumtarief dat is vastgesteld bij besluit nr. 535/2012 van het Magyar Energetikai Hivatalnak (Hongaarse Energiebureau), zoals vastgesteld in een procedure voor de administratieve autoriteit, het toepasselijke individuele maximumtarief met ingang van 1 juli 2012 214,45 HUF/MJ/uur/jaar bedraagt”. Bijgevolg werd met ingang van 1 juli 2012 het officiële gereguleerde tarief voor netgebruik van toepassing.

Volgens wijziging nr. 4 [OMISSIS] van contract I, die plaatsvond op 25 juli 2013, „is het individuele bedrag van het verhoogde tarief met ingang van 26 juli 2013 $214,45 * 1,05628 = 226,52$ HUF/MJ/uur/jaar, hetgeen overeenkomt met het bedrag van het gereguleerde tarief dat was vastgesteld in bijlage 2 bij besluit 1/2013 van 11 juli 2013 van de MEKH. Dienovereenkomstig bedraagt het toepasselijke tarief met ingang van 26 juli 2013 226,52 HUF/MJ/uur/jaar.” Het tarief dat met ingang van 26 juli 2013 van toepassing was, werd dus berekend op basis van het officiële gereguleerde tarief voor netgebruik voor de voorafgaande periode, welk tarief werd geïndexeerd. Dit aldus berekende geïndexeerde tarief was gelijk aan het officiële tarief en was derhalve het toepasselijke tarief.

Volgens wijziging nr. 5 [OMISSIS] van contract I, die plaatsvond op 30 juni 2014, werd, gelet op het feit dat het bedrag van het verhoogde individuele tarief zoals berekend op basis van het gereguleerde tarief voor de voorafgaande periode, hoger was dan het gereguleerde tarief dat was vastgesteld in bijlage 2 bij besluit 1/2013 van 11 juli 2013 van de MEKH, met ingang van 1 juli 2014 een tarief van 229,50 HUF/MJ/uur/jaar van toepassing, dat identiek was aan het gereguleerde tarief.

Ingevolge wijziging nr. 6 [OMISSIS] van contract I, die plaatsvond op 30 juni 2015, werd, gelet op het feit dat het bedrag van het verhoogde individuele tarief zoals berekend op basis van het gereguleerde tarief voor de daaraan voorafgaande periode, hoger was dan de gereguleerde tarieven die van kracht waren met ingang van 1 juli 2015 en met ingang van 1 oktober 2015, die waren vastgesteld in bijlage 2 bij besluit 1/2013 van 11 juli 2013 van de MEKH, met ingang van 1 juli 2015 een tarief van 229,68 HUF/MJ/MJ/jaar en met ingang van 1 oktober 2015 een tarief van 746,09 HUF/MJ/uur/jaar van toepassing, welke tarieven identiek waren aan de gereguleerde tarieven.

Overeenkomstig wijziging nr. 7 [OMISSIS] van contract I, die plaatsvond op 20 september 2016, werd, gelet op het feit dat het bedrag van het verhoogde individuele tarief zoals berekend op basis van het gereguleerde tarief voor de daaraan voorafgaande periode, hoger was dan het gereguleerde tarief dat van kracht was met ingang van 1 oktober 2016, dat was vastgesteld in bijlage 2 bij besluit 1/2013 van 11 juli 2013 van de MEKH, met ingang van 1 oktober 2016 een tarief van 747,88 HUF/MJ/uur/jaar van toepassing, welk tarief gelijk was aan het gereguleerde tarief.

Contract I werd opnieuw gewijzigd op 1 oktober 2016 (wijziging nr. 8 [OMISSIS]) omdat in wijziging nr. 7 een fout was gemaakt in de berekening van het verhoogde tarief, dat volgens de correcte berekening met ([bedrijfsgeheim van MET] HUF/MJ/uur/jaar) lager was dan het gereguleerde tarief, waardoor met ingang van 1 oktober 2016 het berekende tarief van toepassing werd.

Volgens wijziging nr. 9 [OMISSIS] van contract I, die plaatsvond op 1 oktober 2017, werd, gelet op het feit dat het bedrag van het verhoogde individuele tarief zoals berekend op basis van het tarief voor de daaraan voorafgaande periode, hoger was dan het gereguleerde tarief dat van kracht was met ingang van 1 oktober 2017, dat was vastgesteld in bijlage 1 bij besluit 13/2016 van 20 december 2016 van de MEKH, met ingang van 1 oktober 2017 een tarief van 740,02 HUF/MJ/uur/jaar van toepassing, welk tarief identiek was aan het gereguleerde tarief.

Bij wijziging nr. 10 [OMISSIS] van contract I, die plaatsvond op 1 oktober 2018, werd, gelet op het feit dat het verhoogde individuele tarief zoals berekend op basis van het gereguleerde tarief voor de daaraan voorafgaande periode, hoger was dan het gereguleerde tarief dat van kracht was met ingang van 1 oktober 2018, dat was vastgesteld in bijlage 1 bij besluit 13/2016 van 20 december 2016 van de MEKH,

met ingang van 1 oktober 2018 een tarief van 708,24 HUF/MJ/uur/jaar van toepassing, welk tarief identiek was aan het gereguleerde tarief.

Gezien de wetswijzigingen die voortvloeiden uit het van toepassing worden van verordening 2017/460 en die gevolgen hadden voor het transmissietariefsysteem, heeft eerste verzoekster wijziging nr. 11 van contract I niet onderschreven. Met ingang van 1 oktober 2019 verricht zij de betalingen aan de systeembeheerder onder voorbehoud van haar rechten.

- 8 Het door de rechtsvoorganger van de tweede verzoekster op 20 oktober 2008 ondertekende basiscontract [OMISSIS] (hierna: „contract II”) bevatte in clause nr. 3 dezelfde in punt 5 hierboven uiteengezette bepalingen als contract I.

Contract II werd voor het eerst [OMISSIS] gewijzigd op 8 augustus 2011; als gevolg van deze wijziging werd het tarief voor de periode die overeenkwam met het gasjaar dat liep van 1 juli tot en met 30 juni niet langer geïndexeerd, maar werd voor de periode van 1 tot 12 juli 2011 een „initieel individueel maximumtarief van [bedrijfsgeheim van Global NRG] HUF/MJ/uur/jaar” en vanaf 13 juli 2011 een tarief van [bedrijfsgeheim van Global NRG] HUF/MJ/uur/jaar vastgesteld.

Er heeft geen wijziging nr. 2 plaatsgevonden.

Wijziging nr. 3 [OMISSIS] van contract II vond plaats op 29 juni 2012; als gevolg van deze wijziging werd het „initieel individueel maximumtarief voor de periode van 1 juli 2012 tot 1 juli 2013 [vastgesteld] op [bedrijfsgeheim van Global NRG] HUF/MJ/uur/jaar” en werd bepaald dat „gezien het feit dat het voor het gasjaar 2012/2013 berekende initieel individueel maximumtarief van ([bedrijfsgeheim van Global NRG] HUF/MJ/uur/jaar) hoger is dan het maximumtarief dat is vastgesteld in besluit nr. 535/2012 van het Magyar Energiahivatalnak (Hongaarse Energiebureau), zoals vastgesteld in een procedure voor de administratieve autoriteit, het toepasselijke individuele maximumtarief met ingang van 1 juli 2012 214,45 HUF/MJ/uur/jaar is”. Bijgevolg werd met ingang van 1 juli 2012 het officiële gereguleerde tarief voor netgebruik toegepast.

Volgens wijziging nr. 4 [OMISSIS] van contract II, die plaatsvond op 25 juli 2013, „is het individuele bedrag van het verhoogde tarief vanaf 26 juli 2013 $214,45 * 1,05628 = 226,52$ HUF/MJ/uur/jaar, hetgeen overeenkomt met het bedrag van het gereguleerde tarief dat is vastgesteld in bijlage 2 bij besluit 1/2013 van 11 juli 2013 van de MEKH. Dienovereenkomstig bedraagt het toepasselijke tarief met ingang van 26 juli 2013 226,52 HUF/MJ/uur/jaar.” Het tarief dat met ingang van 26 juli 2013 van toepassing was, werd dus berekend op basis van het officiële gereguleerde tarief voor netgebruik voor de voorafgaande periode, dat werd geïndexeerd. Dit aldus berekende geïndexeerde tarief was gelijk aan het officiële tarief en was derhalve het toepasselijke tarief.

Volgens wijziging nr. 5 [OMISSIS] van contract II, die plaatsvond op 30 juni 2014, werd, gelet op het feit dat het bedrag van het verhoogde individuele tarief

zoals berekend op basis van het gereguleerde tarief voor de voorafgaande periode, hoger was dan het gereguleerde tarief dat was vastgesteld in bijlage 2 bij besluit 1/2013 van 11 juli 2013 van de MEKH, met ingang van 1 juli 2014 een tarief van 229,50 HUF/MJ/uur/jaar toegepast, dat identiek was aan het gereguleerde tarief.

Ingevolge wijziging nr. 6 [OMISSIS] van contract II, die plaatsvond op 30 juni 2015, werd, gelet op het feit dat het bedrag van het verhoogde individuele tarief zoals berekend op basis van het gereguleerde tarief voor de daaraan voorafgaande periode, hoger was dan de gereguleerde tarieven die van kracht waren met ingang van 1 juli 2015 en met ingang van 1 oktober 2015, die waren vastgesteld in bijlage 2 bij besluit 1/2013 van 11 juli 2013 van de MEKH, met ingang van 1 juli 2015 een tarief van 229,68 HUF/MJ/uur/jaar en met ingang van 1 oktober 2015 een tarief van 746,09 HUF/MJ/uur/jaar toegepast, welke tarieven identiek waren aan de gereguleerde tarieven.

Overeenkomstig wijziging nr. 7 [OMISSIS] van contract II, die plaatsvond in november 2016, werd, gelet op het feit dat het bedrag van het verhoogde individuele tarief zoals berekend op basis van het gereguleerde tarief voor de voorgaande periode, met ([bedrijfsgeheim van Global NRG] forint/MJ/uur/jaar) lager was dan het gereguleerde tarief, met ingang van 1 oktober 2016 het berekende tarief toegepast.

Volgens wijziging nr. 8 [OMISSIS] van contract II, die plaatsvond op 1 oktober 2017, werd, gelet op het feit dat het bedrag van het verhoogde individuele tarief zoals berekend op basis van het tarief voor de voorgaande periode, hoger was dan het gereguleerde tarief dat van kracht was met ingang van 1 oktober 2017, dat was vastgesteld in bijlage 1 bij besluit 13/2016 van 20 december 2016 van de MEKH, met ingang van 1 oktober 2017 een tarief van 740,02 HUF/MJ/uur/jaar van toepassing, welk tarief identiek was aan het gereguleerde tarief.

Volgens wijziging nr. 9 [OMISSIS] van contract II, die plaatsvond op 1 oktober 2018, werd, gelet op het feit dat het bedrag van het verhoogde individuele tarief zoals berekend op basis van het tarief voor de voorgaande periode, hoger was dan het gereguleerde tarief dat van kracht was met ingang van 1 oktober 2018, dat was vastgesteld in bijlage 1 bij besluit 13/2016 van 20 december 2016 van de MEKH, met ingang van 1 oktober 2018 een tarief van 708,24 HUF/MJ/uur/jaar van toepassing, welk tarief identiek was aan het gereguleerde tarief.

Gezien de wetwijzigingen die voortvloeiden uit het van toepassing worden van verordening 2017/460 en die gevolgen hadden voor het transmissietariefsysteem, heeft de tweede verzoekster geen latere wijzigingen in contract II onderschreven. Sinds 1 oktober 2019 verricht zij betalingen aan de systeembeheerder onder voorbehoud van haar rechten.

- 9 Verzoeksters waren derhalve onderworpen aan het gereguleerde officiële tarief voor netgebruik dat van toepassing was van 1 juli 2012 tot en met 30 september

2016, en daarna aan het gereguleerde officiële tarief dat van toepassing was met ingang van 1 oktober 2017.

- 10 Verweerster heeft de referentieprijsmethodologie voor de prijsreguleringscyclus die loopt van 1 oktober 2021 tot en met 30 september 2025 vastgesteld in haar besluit [OMISSIS] van 25 oktober 2022 (in het kader van de herhaalde procedure die het voorwerp van het geding voor de verwijzende rechter is). Volgens de in dat besluit gevolgde redenering is de vrijstelling van artikel 35, lid 1, van verordening 2017/460 niet van toepassing op de langlopende contracten van verzoeksters. Dat is in de eerste plaats het geval omdat het in die contracten vastgestelde tarief niet alleen verandert als gevolg van de indexering, maar ook omdat, naast de toepassing van de methodologie voor het bepalen van het geïndexeerde tarief, rekening wordt gehouden met het niveau van het officiële tarief voor netgebruik, dat wordt toegepast indien het lager is. In de tweede plaats is die vrijstelling niet van toepassing omdat de verwerende instantie, vóór de inwerkingtreding van verordening 2017/460, bij het vaststellen van het officiële tarief, behalve van de indexering ook gebruikmaakte van andere methoden en derhalve ook rekening hield met bijvoorbeeld nieuwe capaciteitsboekingen en de daaruit voortvloeiende inkomsten, alsook met het interne rendement, met als gevolg dat het niveau van het in de tariefbesluiten bekendgemaakte officiële tarief niet uitsluitend werd bepaald door indexering. In de grote meerderheid van de gevallen waren de tarieven voor netgebruik die voor elk gasjaar werden vastgesteld niet de geïndexeerde contractuele tarieven, maar de officiële tarieven. Uit de wijzigingen van de contracten blijkt ook duidelijk dat het niet de initiële contractuele vaste prijs is die jaarlijks wordt geïndexeerd, maar de waarde van de voorafgaande periode, waarin rekening wordt gehouden met de officiële tarieven. Artikel 35, lid 1, van verordening 2017/460 is alleen van toepassing op contracten waarin wordt bepaald dat de partijen, onafhankelijk van iedere externe controle, het tarief van jaar tot jaar uitsluitend aanpassen door middel van indexering.
- 11 Verzoeksters zijn opgekomen tegen het besluit van verweerster en vorderen dat voornoemd besluit nietig wordt verklaard en dat verweerster wordt gelast een nieuwe procedure uit te voeren. Verweerster concludeert tot afwijzing van de vordering. [OMISSIS] [nationale procesrechtelijke overwegingen]

Motivering van het verzoek om een prejudiciële beslissing en argumenten van partijen

- 12 De verwijzende rechter, als de bestuursrechter die bevoegd is om het besluit van de nationale regulerende instantie te toetsen, onderzoekt de voor de beoordeling ten gronde van de onderhavige zaak noodzakelijke vraag of de vrijstelling van artikel 35, lid 1, van verordening 2017/460 van toepassing is op de langlopende contracten van verzoeksters.

- 13 De Hongaarse taalversie van artikel 35, lid 1, van verordening 2017/460 verschilt van de Engelse, de Duitse en de Franse taalversie (de verwijzende rechter heeft geen andere taalversies onderzocht).
- 14 Verzoeksters betogen dat hun langlopende contracten voldoen aan de twee in artikel 35, lid 1, van verordening 2017/460 neergelegde voorwaarden voor de vrijstelling, aangezien die contracten zijn gesloten op 20 oktober 2008, dat wil zeggen vóór 6 april 2017, en de in de betreffende contracten vastgestelde contractuele prijs uitsluitend verandert als gevolg van indexering, zonder het bedrag van die indexering te overschrijden.

Verzoeksters wijzen erop dat, in het licht van punt 18 van het arrest van het Hof in de zaak CILFIT (C-283/81, EU:C:1982:335), de Hongaarse versie ook authentiek is en dat hun langlopende contracten daarmee in overeenstemming zijn, aangezien het bedrag van de contractuele tarieven nooit boven het bedrag van de indexering uitkomt. Zoals is vermeld op bladzijde 24 van het Implementation Document for the Network Code on Harmonised Transmission Tariff Structures for Gas (uitvoeringsdocument voor de netcode betreffende de geharmoniseerde transmissietariefstructuren voor gas; hierna: „uitvoeringsdocument”), tweede herziene editie, van het Europees netwerk van transmissiesysteembeheerders voor gas (hierna „ENTSB-G”), worden ook contracten waarin indexering wordt toegepast beschouwd als contracten met een „vaste te betalen prijs”, wat erop neerkomt dat een vaste prijs niet impliceert dat de eerder vastgestelde prijs niet kan veranderen. Het begrip indexering omvat ook de situatie waarin de initiële prijs automatisch wordt gewijzigd volgens een contractueel vastgelegde formule om rekening te houden met zowel de inflatie als het officiële tarief. Volgens § 104, lid 7, van de wet inzake de aardgasvoorziening moesten verzoeksters een beperking in de vorm van een maximumtarief toepassen, dat wil zeggen dat er in het contract niet rechtsgeldig een hogere prijs dan de officiële prijs kon worden overeengekomen. Het officiële maximumtarief staat er niet aan in de weg dat de prijs verandert door indexering en ontnemt het contract niet zijn karakter van geïndexeerd contract. De latere wijzigingen van de langlopende contracten hadden geen invloed op het prijsstellingsmechanisme, maar bepaalden enkel wat de prijs plus inflatie was, wat de officiële prijs was en welke van die twee prijzen de laagste waarde had, op basis waarvan het exacte bedrag van de automatische tariefswijziging werd vastgesteld. Om die reden valt het in de langlopende contracten vastgestelde prijsstellingsmechanisme, in combinatie met het plafond voor het officiële tarief, ook onder het begrip indexering. Volgens verzoeksters zijn hun langlopende contracten geïndexeerde contracten met een vaste prijs. Artikel 35, lid 1, van verordening 2017/460 geeft toepassing aan het beginsel van bescherming van het gewettigd vertrouwen. Deze bepaling beoogt ervoor te zorgen dat de inwerkingtreding van verordening 2017/460 geen nadelige gevolgen heeft voor wie reeds vóór die inwerkingtreding een langlopend contract had gesloten. Het is duidelijk dat het niet de intentie van de Europese wetgever kan zijn geweest om de Hongaarse contracten, dat wil zeggen de contracten die binnen de werkingssfeer van de wet inzake de aardgasvoorziening vallen, in beginsel uit

te sluiten van de vrijstellingsmogelijkheid van artikel 35 van verordening 2017/460.

- 15 Verweerster is van mening dat artikel 35, lid 1, van verordening 2017/460 moet worden uitgelegd onder vergelijking van de verschillende taalversies en dat volgens de Engelse, de Duitse en de Franse taalversie de vrijstelling alleen van toepassing is op contracten waarvan de niveaus van de tarieven uitsluitend veranderen als gevolg van indexering.

Uit artikel 3, punten 22 en 26, van verordening 2017/460 blijkt duidelijk dat de in de langlopende contracten vastgestelde prijs, die naast de indexering ook voorziet in een maximumprijs, niet voldoet aan de strikte criteria van een vaste prijs en dat de langlopende contracten van verzoeksters daarom geen geïndexeerde contracten met een vaste prijs zijn, aangezien het daarin vastgestelde tarief zonder twijfel een variabele prijs is. De vrijstellingsregel van artikel 35, lid 1, van verordening 2017/460 is derhalve niet van toepassing op de langlopende contracten van verzoeksters, die voorzien in een variabele prijs. Op bladzijde 150 van het uitvoeringsdocument van het ENTSB-G staat te lezen: „Type: alleen contracten met een vaste prijs of capaciteitsboekingen uit hoofde van die contracten worden geacht onder de definitie [van ‚bestaande contracten’] te vallen; contracten met een variabele prijs zijn uitgesloten [van de definitie], aangezien de contractpartijen latere prijswijzigingen konden voorzien”. Contracten op basis waarvan de niveaus van de capaciteitsgebaseerde tarieven niet uitsluitend door indexering worden bepaald of veranderen, maar volgens welke de niveaus van de te betalen tarieven behalve door de indexering ook door andere elementen worden beïnvloed, vallen niet onder de in het uitvoeringsdocument gegeven definitie.

De langlopende contracten van verzoeksters voldoen niet aan deze voorwaarde van artikel 35 van verordening 2017/460. Dat is in de eerste plaats het geval omdat de latere indexering van de initiële prijs niet systematisch plaatsvindt, en in de tweede plaats omdat bij de jaarlijkse vaststelling van het officiële tarief dat de geïndexeerde prijs vervangt ook rekening wordt gehouden met andere aspecten dan de indexering. Daarnaast was het op grond van het contract te betalen tarief gedurende meerdere perioden niet het geïndexeerde tarief, maar het officiële tarief, en werd bovendien, nadat het officiële tarief voor het eerst in het contract was opgenomen, niet meer het initiële tarief geïndexeerd, maar de waarde van het officiële tarief dat het initiële tarief had vervangen.

Toepasselijke wettelijke bepalingen

- 16 Unierecht
- Artikel 3, punten 22 en 26, van verordening 2017/460
 - Artikel 6, lid 3, van verordening 2017/460
 - Artikel 35, lid 1, van verordening 2017/460

Nationaal recht

- § 104, lid 7, van de wet inzake de aardgasvoorziening: „In het contract kan niet op rechtsgeldige wijze een hogere prijs dan de officiële prijs worden overeengekomen. Als de partijen geen prijs zijn overeengekomen en er een officiële prijs van kracht is voor het product of de dienst, prevaleert die laatste prijs. De officiële prijs prevaleert ook wanneer de partijen in strijd met de wet of met het besluit tot vaststelling van de officiële prijs een andere prijs zijn overeengekomen.”

Korte uiteenzetting van de gronden van de prejudiciële verwijzing

- 17 Volgens artikel 6, lid 3, van verordening 2017/460 „[wordt] [o]p alle entry- en exitpunten in een bepaald entry-exitsysteem [...] dezelfde referentieprijsmethodologie toegepast, behoudens de in de artikelen 10 en 11 vastgestelde uitzonderingen”.
- 18 De Hongaarse taalversie van artikel 35, lid 1, van verordening 2017/460 heeft de volgende bewoordingen: „Ez a rendelet nem érinti azon szállítási díjak szintjét, amelyek 2017. április 6. előtt kötött szerződésekből vagy kapacitáslekötésekből erednek, amennyiben a szerződésekben vagy kapacitáslekötésekben nem irányozták elő a szállítási kapacitásdíjak és/vagy mennyiségárányos díjak szintjének az esetleges indexálás mértékét meghaladó változását”.¹
- 19 In de Engelse taalversie luidt artikel 35, lid 1, van verordening 2017/460: „This Regulation shall not affect the levels of transmission tariffs resulting from contracts or capacity bookings concluded before 6 April 2017 where such contracts or capacity bookings foresee no change in the levels of the capacity — and/or commodity-based transmission tariffs except for indexation, if any”. De Franse taalversie van diezelfde bepaling luidt als volgt: „Le présent règlement n’affecte pas les niveaux des tarifs de transport résultant de contrats ou de réservations de capacité conclus avant le 6 avril 2017, lorsque ces contrats ou réservations de capacité ne prévoient aucun changement dans les niveaux des tarifs de transport fondés sur la capacité et/ou sur la quantité de gaz transitée en dehors de l’indexation, le cas échéant”.

De Duitse taalversie kent de volgende bewoordingen: „Diese Verordnung lässt die Höhe der Fernleitungsentgelte im Rahmen von Verträgen oder Kapazitätsbuchungen unberührt, die vor dem 6. April 2017 geschlossen bzw. vorgenommen wurden, wenn diese Verträge oder Kapazitätsbuchungen keine Änderung in der Höhe der Kapazitäts- und/oder Arbeitsentgelte mit Ausnahme einer etwaigen Indexierung vorsehen”.

¹ Het onderdeel van de bepaling dat uitleggingsmoeilijkheden oplevert, bevindt zich in de uitdrukking aan het einde ervan, die zou kunnen worden vertaald als „veranderingen die **het bedrag [of het niveau]** van een eventuele indexering **overschrijden**”.

- 20 Volgens artikel 3, punt 22, van verordening 2017/460 is de „te betalen vaste prijs” de „prijs berekend overeenkomstig artikel 24, onder b), wanneer de reserveringsprijs niet aan aanpassingen onderworpen is”, en volgens punt 26 van datzelfde artikel is de „variabele te betalen prijs” de „prijs berekend overeenkomstig artikel 24, onder a), wanneer de reserveringsprijs onderworpen is aan aanpassingen zoals reconciliatie van de inkomsten, aanpassing van de toegestane inkomsten of aanpassing van de voorspelde gecontracteerde capaciteit”.
- 21 Op basis van de geciteerde bepalingen staat niet ter discussie dat verzoeksters de langlopende contracten hebben gesloten vóór 6 april 2017, zodat is voldaan aan de eerste voorwaarde voor de toepassing van artikel 35, lid 1, van verordening 2017/460. Om uit te maken of ook de tweede voorwaarde van die bepaling is vervuld, is echter nader onderzoek vereist.
- 22 In zijn arrest in de zaak CILFIT (C-283/81, EU:C:1982:335) heeft het Hof in punt 18 vastgesteld dat „[v]ooreerst [...] in aanmerking [moet] worden genomen, dat de teksten van [Unie]recht in verscheidene talen zijn opgesteld en dat de verschillende taalversies gelijkelijk authentiek zijn; de uitlegging van een bepaling van [Unie]recht vereist dan ook een vergelijking van de verschillende taalversies”.
- 23 Uit de Hongaarse taalversie van artikel 35, lid 1, van verordening 2017/460 volgt dat de uitzonderingsregel in dat artikel ziet op contracten waarin de vastgestelde prijs alleen kan veranderen als gevolg van indexering, en ten hoogste tot het als gevolg van die indexering berekende bedrag, zonder dat bedrag te overschrijden. Het is mogelijk dat de contracten van verzoeksters voldoen aan deze voorwaarde, aangezien in die contracten niet wordt voorzien in veranderingen van de niveaus van de capaciteitsgebaseerde transmissietarieven die boven de waarde van de eventuele indexering ervan uitstijgen. Met andere woorden: als het geïndexeerde contractuele tarief, berekend volgens de formule in de langlopende contracten, hoger is dan het officiële tarief voor netgebruik dat is vastgesteld in de op dat moment van kracht zijnde tariefregeling, is het officiële maximumtarief van toepassing, dat ofwel gelijk is aan, ofwel lager is dan het door indexering berekende bedrag. Bijgevolg is er geen tarief van toepassing dat hoger is dan het door indexering berekende tarief.
- 24 Bij lezing van de Engelse, de Duitse en de Franse versie van artikel 35, lid 1, van verordening 2017/460 rijst echter de vraag of is voldaan aan het criterium dat „niet [wordt] voorzien in wijzigingen [...], behalve voor indexering” in langlopende contracten waarvoor geldt dat:
- het tarief niet alleen wordt gewijzigd door indexering, maar ook rekening wordt gehouden met het niveau van het officiële tarief voor netgebruik, dat wordt toegepast indien het lager is;

- verzoeksters en de systeembeheerder wettelijk verplicht zijn om rekening te houden met het officiële tarief, dat ook verplicht moet worden toegepast als zij dat niet in hun contracten hebben opgenomen;
 - de verwerende instantie vóór de inwerkingtreding van verordening 2017/460 bij het vaststellen van het officiële tarief, naast indexering ook andere criteria toepaste en bijvoorbeeld rekening hield met nieuwe kortlopende contracten voor capaciteitsboekingen en de daaruit voortvloeiende inkomsten, evenals met het interne rendement, met als gevolg dat het niveau van het officiële tarief dat in de tariefbesluiten werd gepubliceerd niet uitsluitend werd bepaald door indexering;
 - het niet het initiële contractuele vaste tarief is dat later wordt geïndexeerd, en het dus ook niet het op basis van het in het basiscontract vastgestelde tarief geïndexeerde tarief is dat wordt vergeleken met het actuele officiële tarief, maar de waarden voor de voorgaande perioden, waarin rekening is gehouden met de officiële tarieven; sinds het officiële tarief voor het eerst in het contract is opgenomen, wordt niet meer het initiële tarief geïndexeerd, maar de waarde van het officiële tarief dat ervoor in de plaats is gekomen;
 - de verandering van het contractuele tarief is gebaseerd op enerzijds de door het Hongaarse nationaal bureau voor de statistiek gepubliceerde consumentenprijzenindex en anderzijds de officiële tarieven, en beide factoren onafhankelijk zijn van de contractpartijen.
- 25 Zoals wordt gespecificeerd op bladzijde 150 van het uitvoeringsdocument van het ENTSB-G, vallen contracten met een vaste prijs binnen de werkingssfeer van artikel 35, lid 1, van verordening 2017/460 en was het de intentie van de wetgever om reeds bestaande contracten met een vaste prijs uit te sluiten van de nieuwe regeling om de beginselen van rechtszekerheid en gewettigd vertrouwen te eerbiedigen. Ook wordt daar opgemerkt dat er in enkele lidstaten contracten van kracht zijn waarin de op capaciteits- of commoditygebaseerde tarieven worden bepaald voor de gehele looptijd van het contract, uitgezonderd de periodieke indexering. In die gevallen worden de in de contracten vastgestelde capaciteitsgebaseerde transmissietarieven niet beïnvloed door wijzigingen in het regelgevingskader indien die i) een exact initieel niveau, of ii) een exact initieel niveau en de indexeringsformule omvatten. Volgens bladzijde 24 van het uitvoeringsdocument is een prijs die alleen verandert als gevolg van indexering ook een „vaste te betalen prijs”. Bovendien kan uit alle taalversies worden afgeleid dat veranderingen als gevolg van indexering zijn toegestaan, zodat de toepasselijkheid van artikel 35, lid 1, van verordening 2017/460 op bestaande contracten niet wordt uitgesloten.
- 26 Volgens de verwijzende rechter zijn contracten met een transmissietarief dat alleen verandert als gevolg van indexering ook contracten met een vaste prijs en vallen zij daarom binnen de werkingssfeer van de uitzonderingsregel van artikel 35, lid 1, van verordening 2017/460.

- 27 Gezien de uiteengezette omstandigheden is echter niet duidelijk of kan worden aangenomen dat de prijs van een contractuele structuur zoals die in casu aan de orde is alleen verandert als gevolg van indexering. Duidelijk is evenmin of de omstandigheid dat de partijen verplicht zijn om rekening te houden met de regeling voor de officiële prijzen en dat zij in bepaalde gevallen het officiële maximumtarief moeten toepassen in plaats van het contractuele tarief, waardoor het dat officiële tarief is dat in de volgende periode wordt geïndexeerd, de toepassing van artikel 35, lid 1, van verordening 2017/460 kan uitsluiten.
- 28 In het licht van het voorgaande vereist de voorwaarde betreffende de verandering van de tarieven een meer gedetailleerde uitlegging, waarvoor het Hof bevoegd is. Daarom wenst de verwijzende rechter van het Hof te vernemen of de vrijstelling van de toepassing van verordening 2017/460 ook geldt voor langlopende contracten voor het boeken van capaciteit die vóór 2017 zijn gesloten en waarvan de prijsclausules niet bepalen dat het bij de sluiting van het contract vastgestelde capaciteits- en/of commoditygebaseerde transmissietarief uitsluitend kan veranderen volgens een vooraf bepaalde formule die is gebaseerd op de door het nationale bureau voor de statistiek vastgestelde consumentenprijzenindex, maar waarin – krachtens een dwingende bepaling van nationaal recht – in plaats van het berekende tarief het officiële tarief voor netgebruik wordt toegepast indien dat laatste tarief lager is, waarbij het officiële tarief het tarief is dat de partijen in de volgende periode indexeren en voor de bepaling waarvan de instantie, behalve met de indexering, rekening houdt met nieuwe kortlopende contracten voor het boeken van capaciteit die zijn gesloten voor een bepaalde interconnector en met de daaruit voortvloeiende inkomsten, alsmede met het interne rendement. Om in het onderhavige geding een beslissing ten gronde te kunnen geven, is het in het kader van de uitlegging van de voorwaarde betreffende de verandering van de tarieven derhalve noodzakelijk om een prejudiciële procedure voor het Hof in te leiden.
- 29 [OMISSIS]
- 30 [OMISSIS]
- 31 [OMISSIS] [nationale procesrechtelijke overwegingen]

Boedapest, 13 mei 2024.

[OMISSIS] [handtekeningen]